



Examensarbete, 15 hp, för
Kandidatexamen i företagsekonomi: Redovisning och Revision
VT 2019

Faktorer som kan påverka företags val av redovisningsregelverk

En kvantitativ studie om väsentliga faktorer
som påverkar större onoterade svenska
företags frivilliga val att använda IFRS eller
K3

Carl Arenander och Adrian Granat

Fakulteten för ekonomi

Abstract

Author

Carl Arenander and Adrian Granat

Title

A study of the factors that may affect companies' choice of accounting principals

A quantitative study on significant factors that affect the larger unlisted Swedish companies' voluntary choice to use IFRS or K3

Supervisor

Maria Bengtsson

Co-examiner

Elin Smith

Examiner

Heléne Tjárnemo

Abstract

Business activity and financial reporting affect many different stakeholders but also society as a whole. Securing financial information is essential for a functioning economic landscape. In the EU, most countries require listed companies to report according to IFRS. Unlisted companies' financial reporting is not as tightly regulated. Previous research that studies unlisted companies has focused primarily on macroeconomic factors affecting countries and companies that voluntarily apply IFRS. The purpose of this study is to investigate which factors influence larger unlisted Swedish companies in considering voluntarily use IFRS instead of the K3 regulations.

The study uses a quantitative research strategy and tests hypotheses that are formulated regarding the factors "size", "industry" and "business area". The influence of these factors has been highlighted by previous research as relevant for unlisted companies to explain the choice of accounting rules are used by these companies. A desk survey was conducted in which the companies' annual reports were reviewed to obtain the necessary information. Subsequently, the sample was divided into two groups, (15) K3 companies and (15) IFRS companies. These companies were selected from a total of 875 companies that were reviewed.

The results of this study show that there is a certain statistical correlation between the factors "size" and "area of operation" and the accounting rules used by the companies. The size of the company and the nature of its market (national or international) do seem to affect which accounting rules they use. However, we were unable to demonstrate any connection between industry and the accounting rules used by the companies

Keywords

Voluntary introduction of IFRS, K3, unlisted companies

Sammanfattning

Författare

Carl Arenander och Adrian Granat

Titel

Faktorer som kan påverka företags val av redovisningsregelverk
En kvantitativ studie om väsentliga faktorer som påverkar större onoterade svenska företags frivilliga val att använda IFRS eller K3

Handledare

Maria Bengtsson

Medbedömare

Elin Smith

Examinator

Heléne Tjärnemo

Sammanfattning

Företagsverksamhet och finansiell rapportering är något som påverkar många olika parter men även samhället i stort. Säkerställandet av finansiell information är nödvändigt för att ha ett fungerande ekonomiskt landskap. I EU kräver de flesta länder att börsnoterade företag ska redovisa enligt IFRS. Onoterade företags finansiella rapportering är inte lika hårt reglerad som den för noterade företag. Tidigare forskning om onoterade företag har studerat framförallt vilka makroekonomiska faktorer som påverkar länder och företag att frivilligt applicera IFRS. Syftet med denna studie är att undersöka vilka faktorer som påverkar större onoterade svenska företag att frivilligt använda IFRS istället för K3-regelverket.

Studien tillämpar en kvantitativ forskningsstrategi och testar hypoteser som är formulerade kring faktorerna "storlek", "bransch" och "verksamhetsområde". Dessa faktorer påverkan har av tidigare forskning belysts som relevant för att förklara onoterade företags val redovisningsregelverk. En skrivbordsundersökning genomfördes där företagens årsredovisningar granskades för att få fram den nödvändiga informationen. Därefter delades urvalet in i två grupper, (15) K3 företag och (15) IFRS företag. Urvalet består av 30 företag och totalt granskades 875 företag för att få fram detta urval.

Resultaten av denna studie påvisar att det finns statistiskt säkerställda samband mellan faktorerna "storlek" och "verksamhetsområde" och vilket redovisningsregelverk som företagen använder. Det innebär att storleken på företagen och om de är verksamma internationellt, påverkar vilket redovisningsregelverk som de använder. Däremot kunde vi inte påvisa något samband mellan faktorn "bransch" och vilket redovisningsregelverk som företagen använder.

Ämnesord

Frivilligt införande av IFRS, K3, onoterade företag

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	7
1.1 Bakgrund	7
1.2 Problematisering	9
1.3 Syfte	12
2. Definitioner och begreppsförklaringar	13
2.1 K3-regelverket i Sverige	13
2.2 IFRS-regelverket	13
2.3 Väsentliga skillnader mellan IFRS och K3	14
2.3.1 Goodwill och andra immateriella tillgångar.....	14
2.3.2 Materiella anläggningstillgångar till verkligt värde	14
2.4 Klassificering av företag i olika storleksgrupper	15
3. Teoretisk genomgång	17
3.1 Teorier	17
3.1.1 Legitimitetsteorin	17
3.1.2 Intressentteorin	18
3.1.3 Institutionell teorin	19
3.2 Litteraturgenomgång	20
3.3 Faktorer	23
3.3.1 Storlek	23
3.3.2 Bransch.....	24
3.3.3 Verksamhetsområde	24
4. Hypotesbildning	25
4.1 Företagens storlek	25
4.2 Företagens bransch	26
4.3 Företagens verksamhetsområde	27

5. Vetenskaplig metod.....	29
5.1 Studiens ansats	29
5.1.1 Induktion och Deduktion.....	29
5.1.2 Positivism och interpretivism.....	30
5.1.3 Kvantitativ forskningsstrategi	31
5.1.4 Kvalitativ forskningsstrategi	31
6. Empirisk metod	32
6.1 Studiens utformning och metod	32
6.2 Företag som inkluderas i denna studie	33
6.3 Urval.....	34
6.4 Kodningsschema	36
6.5 Statistisk prövning.....	36
7. Resultat.....	38
7.1 Förutsättningar och antaganden	38
7.2 Tabeller och tabellbeskrivningar.....	39
7.2.1 Hypotes 1 storlek.....	39
7.2.2 Hypotes 2 bransch	41
7.2.3 Hypotes 3 verksamhetsområde.....	42
8. Slutsats och diskussion.....	44
8.1 Sammanfattning	44
8.2 Slutsatser	44
8.3 Studiens bidrag och förslag till framtida forskning.....	45
Litteraturförteckning	47
Bilaga 1 Lista på företag	51

Figurförteckning

Figur 1 Exempel på hur ett koncernförhållande kan se ut.....	33
--	----

Tabellförteckning

Tabell 1 Bransch och branschindelning	35
Tabell 2 Kodningsschema	36
Tabell 4 Traditionellt genomsnittsmått av storleksvariablerna	39
Tabell 5 Mann Whitney test på företagens storlek.....	40
Tabell 6 Redovisningsregelverk och branscher	41
Tabell 7 Fisher´s exact test på företagens bransch.....	41
Tabell 8 Chi-Square test på företagens bransch där gruppen ”Båda och ” blir tjänsteföretag	42
Tabell 9 Chi-Square test på företagens bransch där gruppen ”Båda och ” blir produktföretag ..	42
Tabell 10 Chi-Square test av redovisningsregelverk och verksamhetsområde.....	42
Tabell 11 Chi-Square test av företagens verksamhetsområde.....	43

1. Inledning

Denna studie tillämpar en kvantitativ forskningsstrategi för att undersöka vilka faktorer som kan påverka valet av redovisningsregelverk bland större onoterade svenska företag. I detta avsnittet introduceras varför användandet av olika redovisningsregelverk är ett viktigt och aktuellt ämne. Att harmonisera de redovisningsregler som olika företag använder är ett ämne som har diskuterats flitigt i både Sverige och EU (Skatteverket, 2019e). Den här diskussionen belyser vi genom att behandla några vetenskapliga artiklar som just presenterar erfarenheterna från andra länder i EU. Slutligen presenteras studiens syfte.

1.1 Bakgrund

Företagsverksamhet är en stor del av samhället och påverkar samhället i stor grad på olika sätt. Företag interagerar med många olika intressenter i samhället, exempelvis anställda, banker och andra långgivare, olika länders stater och även befolkningen i allmänhet (Skatteverket, 2019e). Deras agerande kan därmed få stora konsekvenser, framförallt om de bryter mot lagen eller/och undergräver förtroendet på marknaden. Att det går att lita på företags finansiella redovisning är därför av stor vikt. Som tidigare skandaler visat kan oegentligheter medföra stora negativa konsekvenser. Dessa skandaler har lett till skärpta regler inom finansiell redovisning, i syfte att förebygga liknande brott (Bokföringsnämnden, 2019b).

Ett globalt exempel på vilka konsekvenser bokföringsbrott kan få är Enron-skandalen. Enron var bland energiproducenter en mycket stor aktör. Under 1990-talet avreglerades energimarknaden i USA och tanken var att priserna skulle pressas eftersom hårdare konkurrens då skulle uppstå. Så blev det inte, istället uppstod akut brist på elektricitet i Kalifornien, som var först ut med dessa avregleringar (Billy Degerfeldt, 2011). Enron använde olika dotterbolag för att dölja skulder och kostnader och även för att redovisa övervärderade tillgångar. Dessa dotterbolag tog Enron inte upp i sin balansräkning, trots att reglerna krävde det. Nya dotterbolag bildades också för att på detta sätt dölja bokföringsbrotten. Slutet för Enron kom när ett avtal med Blockbuster, som aldrig realiserades, redan hade bokfört stora vinster hänförliga till den transaktionen (Billy Degerfeldt, 2011).

Skandalen var ett faktum. Förutom att aktieägare förlorade enorma belopp så blev flera i Enrons ledning dömda till fängelse. Dessutom gick revisionsfirman Arthur Andersen under

tillsammans med Enron efter att företagets inblandning i skandalen uppdagades (Billy Degerfeldt, 2011). Som dessa två exempel visar har historien givit oss flera exempel på när stora företagsskandaler skakar om affärsvärlden. Detta får konsekvenser för många individer och aktörer. Att finansiella rapporter är säkerställda och risken för felaktigheter minimeras är därför av mycket stor vikt.

Även i Sverige har det förekommit stora skandaler. Ett klassiskt exempel är Kreugerkraschen. Ivar Kreuger kontrollerade under 1920- och 30-talet ett stort företagsimperium. Under sent 1920-tal ansågs han vara en av världens mest inflytelserika personer. Av de svenska bankernas långivning upptog ungefär Kreugerkoncernen 15 procent och i Skandinaviska Banken var det närmare 40 procent. Det visar hur stort inflytande Kreugerkoncernen hade (Affärsvärlden, 2002). När finansörerna började säga upp lånen i början av 1930-talet hamnade Kreuger i likviditetskris och började manipulera sin bokföring genom att dubbelräkna sina tillgångar och låta bli att ta upp skulder. I Kreugerkoncernen hade de olika koncernbolagen olika räkenskapsår, vilket gjorde att Kreuger kunde flytta tillgångar mellan sina bolag och på det sättet få det att se ut som allt var frid och fröjd på bokslutsdagen. Detta gav inte en rättvis bild av hur ställningen var i Kreugerkoncernen och det var även en påverkande faktor till varför problematiken inte upptäcktes tidigare. En konsekvens av Kreugerkraschen är att koncernredovisning infördes i 1944 års aktiebolagslag och att det därmed blev tvingande att alla bolag i en koncern måste ha samma räkenskapsår, exempelvis då kalenderår (Affärsvärlden, 2002).

Företagsskandaler och liknande har de senaste 100 åren haft stor påverkan på den värld som företag är verksamma. För att motverka framtida skandaler och stabilisera marknaden har regler som styr hur företags finansiella redovisning utformats och införts efterhand. I Sverige reglerar framförallt lagen vad som ska ingå i företags finansiella rapporter. Några exempel är: Aktiebolagslagen (ABL), Årsredovisningslagen (ÅRL), Inkomstskattelagen, Bokföringslagen. Det finns också nämnder och råd som påverkar hur regler kring bokföringen utformas på olika sätt, exempelvis Bokföringsnämnden. Bokföringsnämnden är en statlig myndighet som utger regler och information om ÅRL och bokföringslagen (Bokföringsnämnden, 2019b). Slutligen så påverkar även den privata sektorn i viss mån hur redovisningen ska utformas. International Accounting Standards setting Board (IASB) är ett exempel på en privat oberoende organisation som är med och utformar redovisning internationellt (IASB, 2019b). För företag i Sverige

påverkar även EU vilka regler som ska användas. Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 ska företag i EU vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad redovisa i enlighet med de internationella redovisningsstandarder International Financial Reporting Standards (IFRS) som antagits av EU, vid upprättandet av koncernredovisning. Förordningen antogs av EU 2005. Företag i EU som inte räknas med i denna kategori behöver inte applicera IFRS-regelverket utan tillåts använda de olika nationella redovisningsregler som varje land har. Det är dock tillåtet att frivilligt använda IFRS om företag så önskar och varje land i EU har valt att hantera detta på lite olika sätt. Generellt kan det dock sägas att i EU så behöver inte små och medelstora företag redovisa enligt IFRS (Skatteverket, 2019a). Syftet med denna förordning är att harmonisera den finansiella informationen som företag, som omfattas av denna förordning, publicerar. Detta medför också att insynen och jämförbarheten mellan dessa företag ökar vilket gynnar den europeiska handeln (Skatteverket, 2019f).

1.2 Problematisering

Finansiella rapporter och information är ett viktigt verktyg för företag när de ska fatta beslut. Finansiella rapporter används ofta som underlag för beslutsfattande av exempelvis investerare, företag och andra och är sammankopplade med företags operativa verksamhet och strategiska mål (Skatteverket, 2019e, Bokföringsnämnden, 2019b). Dessutom ligger de finansiella rapporterna till grund för bedömning av bolagets finansiella ställning av de olika intressenterna och dessa rapporter är även sammankopplade med om företaget kan anses vara legitimt eller inte (Freeman, 2010, Dowling & Pfeffer, 1975, DiMaggio & Powell, 1983). Men mer om vad intressent, legitimitets, och institutionella teorierna innebär och hur de appliceras i denna studie kommer i kapitel 3.

Små och medelstora företag står för en väldigt stor del av alla nya anställningar i Sverige och i EU, närmare bestämt runt 85%. Denna grupp av företag främjar sysselsättning och ekonomisk tillväxt och kan ses som den europeiska ekonomins motor. Det krävs därför en lagstiftning som främjar företagande och som hjälper denna grupp av företag att skapa sysselsättning. Med alltför detaljerade och komplicerade bestämmelser kring små och medelstora företags finansiella redovisning finns det en risk att innovation och konkurrenskraft kvävs. Denna kategori av företag är viktig för nästan alla länder i världen. Det är därför intressant för både lagstiftare och företagsledare att veta vilka faktorer som påverkar företag att frivilligt använda

IFRS, trots att detta regelverk är mer kostsamt att använda. Med vetskapen om vad som påverkar företag att frivilligt använda IFRS eller inte, så kan framtidens förändringar i regelverken göras på ett mer företagervänligt och affärsmässigt vis, vilket i sin tur kan leda till ett mer harmoniskt ekonomiskt landskap (Europeiska unionens publikationsbyrå, 2019).

För EU och dess medlemsländer vars företag verkar på en inre marknad blir det allt viktigare att försöka skapa en gemensam definition av små och medelstora företag. Utan en gemensam definition finns det risk för snedvriden konkurrens eller att politiska åtgärder för denna företagsgrupp tillämpas på ett ojämnt vis. En gemensam definition kan således leda till ökad effektivitet inom EU. Med ambitionen av att harmonisera även små och medelstora företags finansiella redovisning så lanserade IASB International financial reporting standards for small and medium sized enterprises (IFRS for SME:s) år 2009 för att skapa ett regelverk som är justerat för företag som kanske inte har resurserna eller möjligheten att tillämpa det fullständiga IFRS regelverket. Ambitionen var att skapa ett regelverk av hög kvalitet för små och medelstora företag. Full harmonisering kan leda till flera fördelar, till exempel att kvaliteten på redovisningen ökar, minskad kapitalkostnad, bättre skatteredovisning och att olika användares olika behov av finansiell rapportering tillfredsställs samt att jämförbarheten mellan olika företag och länder ökar. Det finns därmed incitament för stater och EU att införa ett gemensamt finansiellt redovisningssystem (Europeiska unionens publikationsbyrå, 2019, Baldarelli, Demartiniy, Mosnja-Skarez & Paolonix, 2012).

Ett rimligt antagande är att företag i olika länder har olika förutsättningar dels för att bedriva sin verksamhet men också vilka förutsättningar och krav som ställs på dem i hur deras finansiella rapportering ska utformas. Shimaa & Yang (2012) diskuterar i sin studie vilka faktorer som påverkar företag i olika länder att använda IFRS. De utgår ifrån en modell som med hjälp av åtta faktorer, som baseras på olika länders ekonomiska, historiska, kulturella och institutionella bakgrund, försöker förklara varför det finns skillnader i hur olika finansiella rapporteringssystem utvecklas i olika länder. Detta gör det möjligt att testa dessa variabler, som är sammankopplade med länders finansiella rapporteringsutveckling, för att förklara varför vissa länder väljer att införa IFRS i högre grad än andra länder. De faktorer som påverkar detta negativt är: variabler relaterade till hur eget kapital finansieras och hur viktigt beskattning och reglering av inflation är för ett land. Faktorer som påverkar detta positivt är: om det finns en

import eller exportpartner som är ett stort företag och som antagit IFRS, utländsk finansiering för ett företag och tillväxttakten i landets ekonomi (Shimaa & Yang, 2012).

Sammanfattningsvis säger Shimaa & Yang (2012) att det finns tre områden som påverkar beslutet att införa IFRS. För det första så är globaliseringen viktigt i detta sammanhanget, eftersom det ger länder och företag incitament att införa IFRS. Ett exempel är att ett medlemskap i exempelvis EU påverkar i detta i hög grad, eftersom det är obligatoriskt för börsnoterade företag i EU att använda IFRS. Globaliseringen påverkar detta ytterligare, även för företag som inte måste använda IFRS, genom ökad handel och behovet av att information och kapital lättare ska kunna överföras mellan olika länder. För det andra så påverkar behovet av utländsk finansiering till viss grad varför företag i vissa länder väljer att implementera IFRS. Ekonomier som är i ett utvecklingsstadium kan välja att implementera IFRS för att göra deras finansiella rapportering mer trovärdig och av högre kvalitet än tidigare, och därmed locka till sig mer utländskt kapital. Slutligen så finns det vissa faktorer som påverkar införandet av IFRS på ett negativt sätt. Framförallt är detta faktorer som rör inhemska problem, exempelvis landets skattesystem och om landet har hög inflation och en stor kapitalmarknad, Shimaa & Yang (2012).

Det är även viktigt att lyfta att det inte bara finns fördelar som är sammankopplade med att harmonisera den finansiella redovisningen som företag använder sig av. En viktig förutsättning för att göra detta möjligt är att företag besitter kunskapen att förbereda sin redovisning enligt de krav som IFRS ställer samt att de ges incitament att byta från de nationella regelverk som redan används. Det är inte alltid fallet, framförallt inte för små och medelstora företag. Det finns även flera empiriska studier som påvisar att det är mer kostsamt för ett företag att använda sig av IFRS och för företag är det alltid viktigt att försöka balansera kostnad och nytta. Trots att vissa fördelar och nackdelar har presenterats är det även viktigt att lyfta att det finns indirekta fördelar med att använda IFRS, fördelar som kanske inte direkt går att mäta men som över tid kan skapa värde för ett företag. Till exempel att jämförbarheten mellan företag och länder ökar och därmed trovärdigheten för de bolag som väljer att använda IFRS. I och med ökad trovärdighet blir det även enklare för företag att få tillgång till finansiering genom lån och bidrag för banker. Detta är något som kan ge bränsle till olika ekonomier och företag och borde då ses som en positiv fördel, även om det kanske är en mer indirekt sådan (Christensen, Lee, Walker & Zeng, 2014, Ferguson & Spear, 2013, Rudzani & Charles, 2016).

I samband med att EU:s och världens ekonomier blir allt mer globaliserade och sammankopplade är det viktigt att utreda på vilket sätt en mer gemensam finansiell redovisning kan påverka världens ekonomier. Dessutom är det viktigt i detta stadiet, då full harmonisering inte ännu är ett faktum, att ta reda på vilka faktorer som påverkar företag att frivilligt använda IFRS. Med den vetskapen kan då den framtida utvecklingen styras på ett mer effektivt sätt. Det finns redan mycket forskning på framförallt för börsnoterade företag runtom i världen och ämnet kring redovisning och IFRS-regelverket. Däremot har det i mycket mindre omfattning bedrivits forskning på onoterade företag och vad som påverkar denna grupp av företag att frivilligt välja att använda IFRS, istället för deras nationella redovisningsregelverk (Gandía & Huguet, 2018). Det är värt att nämna att det kan bli problematiskt att göra en jämförelse mellan börsnoterade och privata bolag när det gäller vilka faktorer som påverkar företagen att frivilligt använda IFRS: I EU är det nämligen obligatoriskt för börsnoterade företag att använda IFRS och det kanske därför inte blir en så meningsfull jämförelse med privata bolag som frivilligt kan använda IFRS om de så önskar. Därmed kan det konstateras att användningen av forskning som främst fokuserar på noterade bolag och inte privata bolag sannolikt inte bidrar till att göra denna studie bättre, vilket är varför den typen av studier inte kommer att användas i någon större omfattning. Utifrån den ovan förda diskussionen tycks det finnas ett behov av att undersöka denna problematik närmare.

1.3 Syfte

Syftet med denna studie är undersöka vilka faktorer som påverkar större svenska onoterade företag att frivilligt applicera IFRS istället för K3. Forskningsstrategi som tillämpas är kvantitativ.

2. Definitioner och begreppsförklaringar

Detta kapitel inleds med att presentera det svenska K-regelverket samt IFRS-regelverket. Sedan redogör vi för de, enligt oss, mest väsentliga skillnaderna mellan de två regelverken. Slutligen presenteras några relevanta definitioner av företagsklassificeringar som påverkar vilket redovisningsregelverk de olika företagen måste använda. För att kunna förstå de resterande delarna av denna studie anser vi att det är nödvändigt att ge en tydlig presentation av de olika regelverken som studeras.

2.1 K3-regelverket i Sverige

Ett K-regelverk innehåller regler om hur en årsredovisning och ett årsbokslut ska upprättas. Regelverket beskriver även hur intäkter och kostnader, tillgångar och skulder ska värderas för ett företag. Regelverket ska dessutom användas i sin helhet, vilket innebär att det företag som väljer, eller måste, använda exempelvis K3-regelverket inte får applicera andra allmänna råd eller rekommendationer (Bokföringsnämnden, 2019c).

Enligt Skatteverket (2019b) är K3-regelverket huvudregelverket för företag i Sverige och gäller i princip alla bolagsformer, förutom de mindre företag som kan välja att använda de förenklade redovisningsreglerna i K2-regelverket samt de företag som är skyldiga att upprätta sin redovisning enligt internationella redovisningsregler. K3-regelverket är ett principbaserat regelverk vilket innebär att regelverket uttrycker vissa principer om hur redovisningen ska utföras men det beskriver inte i detalj exakt hur detta ska ske. Om så var fallet så hade regelverket varit ett regelbaserat regelverk (Skatteverket, 2019b).

2.2 IFRS-regelverket

IASB är en oberoende organisation som arbetar med att förbättra redovisningen och dess harmonisering världen över. Precis som att olika nämnder och råd i Sverige ger rekommendationer så gör IASB också det och dessa kallas IFRS. Deras målsättning är bland annat att effektivisera och skapa transparens för den finansiella marknaden genom att skapa förtroende och stabilitet (IASB, 2019a, Skatteverket, 2019d). Båda regelverken är principbaserade och utgångspunkten för arbetet med K3 har varit "IFRS for SME:s" vilket gör att det finns mycket likheter mellan de två regelverken (Skatteverket, 2019b).

2.3 Väsentliga skillnader mellan IFRS och K3

De båda regelverken är lika i många avseenden. Skillnaderna mellan K3 och "IFRS for SME:s" är framför allt den allmänna redovisningsnormgivningen i Sverige och även sambandet mellan redovisningen och beskattningen i Sverige (Skatteverket, 2019b). Det finns fler skillnader mellan de två olika regelverken men dessa två är de som vi anser vara mest relevanta.

2.3.1 Goodwill och andra immateriella tillgångar

Att göra avskrivningar på tillgångar innebär i korthet att fördela tillgångens anskaffningsvärde över dess nyttjandeperiod som en kostnad. Det finns flera olika avskrivningsmetoder som påverkar hur länge och med hur stort belopp man kan skriva av tillgångar (Skatteverket, 2019c). I K3 regelverket gäller det att nyttjandeperioden för goodwill och andra immateriella tillgångar inte får överstiga 10 år.

IFRS-regelverket säger däremot att en immateriell tillgång, vilket goodwill är, kan ha en obestämd nyttjandeperiod. Dessutom ska det inte ske årlig avskrivning utan istället ska en nedskrivningsprövning göras minst en gång per år för att därmed kunna motivera tillgångens värde. Istället för att påverka resultatet såsom avskrivningar gör, beror effekten på vad nedskrivningsprövningen visar (PwC, 2016).

2.3.2 Materiella anläggningstillgångar till verkligt värde

Bokföringsnämnden (2012) beskriver en materiell anläggningstillgång som en fysisk tillgång som företaget innehar för exempelvis produktion eller distribution av varor eller för uthyrning till andra. Det kan även innefatta tillgångar som innehas för administrativa ändamål eller långsiktiga investeringsändamål. K3 kapitel 17 beskriver hur materiella anläggningstillgångar ska redovisas. I korthet säger detta kapitel att materiella anläggningstillgångar ska redovisas till anskaffningsvärde minus av- och nedskrivningar (Bokföringsnämnden, 2019c).

IAS 16 reglerar redovisningen av materiella anläggningstillgångar och har i grunden samma regler som K3 kapitel 17. Ett område där de båda regelverken skiljer sig åt är förvaltningsfastigheter. En förvaltningsfastighet är en fastighet som ska generera hyresintäkter eller värdestegring. Detta område tar inte IAS 16 upp utan det ska redovisa enligt en separat standard, IAS 40. IAS 40 tillåter företag att välja om de vill redovisa förvaltningsfastigheter till verkligt värde. Att redovisa fastigheter på detta vis innebär att värdeförändring, både stigande

och fallande, ska redovisas i resultaträkningen. Om sedan företag inte väljer att redovisa dessa fastigheter till verkligt värde ska de istället redovisas till anskaffningsvärde, precis som andra materiella anläggningstillgångar (PwC, 2016, Bokföringsnämnden, 2019c).

2.4 Klassificering av företag i olika storleksgrupper

Företag delas in i större och mindre företag och en anledning till detta är för att olika redovisningsregler gäller, beroende på storleken på företaget. För att kunna göra en klassificering av företag måste därmed vissa gränsvärden beaktas. De gränsvärden som är aktuella enligt ÅRL är: medelantalet anställda, företagets redovisade balansomslutning och företagets redovisade nettoomsättning.

Enligt Kap 1, 3§, ÅRL är större företag de företag

- vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad. Detta innebär att företag som är börsnoterade alltid räknas som större företag, oavsett hur stor omsättning, balansomslutning eller hur många anställda de har.

Förutom börsnoterade företag klassificeras även ett företag som större om företaget uppfyller mer än ett av följande villkor:

1. medelantalet anställda har under vart och ett av de senaste två räkenskapsåren uppgått till mer än 50.
2. balansomslutningen har under vart och ett av de senaste två räkenskapsåren uppgått till mer än 40 miljoner kronor.
3. nettoomsättning har under vart och ett av de senaste två räkenskapsåren uppgått till mer än 80 miljoner kronor.

Mindre företag är helt enkelt de företag som inte uppfyller dessa kriterier.

Att vi i denna studie gör en distinktion mellan större företag och större onoterade företag, enligt den svenska definitionen, beror på att i begreppet "större företag" inkluderas även börsnoterade företag och denna grupp av företag är inte av intresse för denna studie. Det är "större onoterade företag", som frivilligt kan välja att applicera IFRS eller inte, som är av intresse för denna studie.

De ovan nämnda kriterierna för större och mindre företag är de kriterier som gäller i Sverige. Enligt EU's definitioner av den så kallade SMF kategorin (Små och medelstora företag), vilket

på engelska heter Small and Medium Sized Enterprises (SME's) så är gränsvärdena något annorlunda. Till denna kategori tillhör de företag som sysselsätter färre än 250 personer och vars årsomsättning inte överstiger 50 miljoner Euro eller vars balansomsättning inte överstiger 43 miljoner Euro per år. Det innebär att företag som räknas som större i Sverige, räknas som små och medelstora enligt EU:s definitioner. Detta är en anledning till varför vi i denna studie har valt att inrikta oss på större onoterade företag i Sverige (Europeiska unionens publikationsbyrå, 2019).

3. Teoretisk genomgång

I detta kapitel presenteras studiens tre övergripande men besläktade teorier som utgör studiens tolkningsram. Därefter presenteras också relevant litteratur för att visa sambandet mellan denna studie och tidigare arbeten inom samma område. Till sist redogör vi för de tre faktorer som vi anser är mest relevanta för att förstå vad som kan påverka valet av redovisningsregelverk bland större onoterade företag i Sverige. I vår analys används teorierna som en tolkningsraster för att bättre förstå relevansen av faktorerna vi valt för att pröva våra hypoteser. Alltså är det faktorerna som står i förgrunden och teorierna i bakgrunden.

3.1 Teorier

För att belysa relevansen av de olika faktorer som kan påverka valet av redovisningsregelverk har vi valt tre etablerade företagsekonomiska teorier, nämligen intressent, legitimitets, och institutionella teorierna. Dessa teorier är distinkta i det att de har formulerats individuellt, har gett upphov till egna skolbildningar och bidrar med en unik tolkning av mekanismerna bakom organisationers utveckling. Samtidigt är de nära besläktade eftersom alla tre understryker betydelsen av intressenternas roll i denna utveckling. I den här studien är det framför allt deras gemensamma bidrag till att förstå intressenternas roll som vi kommer att lyfta fram, snarare än deras egenarter.

3.1.1 Legitimitetsteorin

Utgångspunkten för legitimitetsteorin är att organisationer och företag måste uppfattas som legitima. Begreppet legitimitet kan definieras som ett generellt positivt förförståelse för eller implicit gillande av en organisations sociala normer, värderingar och övertygelser. Denna positiva förförståelse ligger till grund för organisationens existensberättigande i marknadens ögon. Företagen eller organisationerna vill således att utomstående parter ska se dem som legitima, dvs att de fyller en viss samhällsfunktion och speglar tillräckligt mycket omgivningens värderingar för att åtnjuta ett gott anseende. Ett sätt att spegla omgivningens värderingar är att följa samhällets regler och normer (Dowling & Pfeffer, 1975). Vad som gör att organisationer uppfattas som legitima varierar över tid, mellan olika kulturer och samhällen. Legitimitetsteorin anser att legitimitet är något som företag och organisationer måste åtnjuta, för att säkra sin överlevnad (Deegan & Unerman, 2011).

Legitimitet är dock inte bara enkelriktat. Företag och andra organisationer kan påverka hur de uppfattas i samhället genom att vara proaktiva och utforma strategier som gynnar en positiv syn på deras verksamhet. Det är genom dessa strategier som legitimiteten erhålls, upprätthålls eller repareras (Deegan & Unerman, 2011). En sådan strategi kan innebära att ett företag eller en organisation inleder ett samarbete med en annan aktör på marknaden som redan uppfattas som legitim. Om samhället är omedvetet eller inte tillräckligt informerad om hur en organisation egentligen agerar kan denna organisation också uppfattas som legitim trots att det inte följer normerna eller bryter mot lagen. Centralt för det här begreppet är alltså hur samhället och andra aktörer uppfattar företaget i fråga snarare än hur organisationen de facto efterlever omgivningens värderingar (Dowling & Pfeffer, 1975).

3.1.2 Intressentteorin

Intressentteorin och legitimitetsteorin överlappar varandra till viss del eftersom båda tar fasta på vikten av organisationens relation till sin omvärld. Den huvudsakliga skillnaden mellan intressentteorin och legitimitetsteorin är att de har olika sätt att se på omgivningen. Medan legitimitetsteorin fokuserar på hur samhället och andra aktörer som helhet uppfattar företaget eller organisationen identifierar intressentteorin de enskilda intressenterna (*stakeholders*) och undersöker relationerna mellan dessa och företaget (Freeman, 2010). Med intressenter avses i denna teori inte bara de olika parterna som har en direkt koppling till företaget såsom aktieägare eller leverantörer utan även organisationer eller personer som har en mer indirekt koppling till företaget (Deegan & Unerman, 2011). Intressentteorin har även olika perspektiv som handlar om hur företaget behandlar och ser på sina intressenter, vilket vi inte anser är relevant för denna studie.

Legitimitetsteorin är med andra ord mer generaliserande och förklarar de övergripande sambanden och orsakerna till hur legitimiteten påverkas av samhällets förväntningar och företagets handlingar. Den är användbar i denna studie eftersom avsikten är att få en övergripande förståelse för vilka faktorer som påverkar företagen i sitt val av redovisningsregelverk. På grund av denna generalisering finns det en risk för att verkligheten förenklas i för stor omfattning, vilket skulle kunna leda till att en del faktorer inte inkluderas. För att minimera denna risk är det viktigt att även ta intressentteorin i beaktande. Intressentteorin kan bidra med en mer specifik analys av enskilda intressenter och på så sätt förklara mer nyanserat varför större svenska onoterade företag väljer ett visst

redovisningsregelverk. Sammanfattningsvis har kombination av legitimitets och intressenteorierna ett värde då de kompletterar varandra genom att bidra med olika perspektiv som underlättar förståelsen av vilka faktorer som avgör vilket redovisningsregelverk ett svenskt större onoterat företag väljer att följa. Detta leder även till ett bredare perspektiv som gör att möjligt att fånga upp fler faktorer som är relevanta.

3.1.3 Institutionell teorin

Rent generellt avser institutionell teorin att förklara varför organisationer inom ett visst verksamhetsområde eller bransch har en tendens att likna varandra (homogenitet). Institutionalisering är just den här processen genom vilken organisationer blir mer lika varandra och utvecklar formella strukturer som ses som lämpliga, nödvändiga och legitimerande gentemot marknaden. (Deegan & Unerman, 2011). Företrädare inom institutionell teorin konstaterar att nya branscher uppvisar en stor mångfald i början vad gäller företagens tillvägagångssätt och struktur. Men allt eftersom branschen blir mer etablerad skapas ett tryck mot homogenisering. DiMaggio & Powell (1983) menar att det är just dessa yttre krav och förväntningar som leder till en homogenitet. Dessa yttre krav kan bero på många olika faktorer däribland konkurrens, intressenternas förväntningar och regleringar. Organisationernas anpassningsförmåga till dessa krav blir då normerande och legitimerande gentemot marknaden (Deegan & Unerman, 2011). Denna process inbegriper även organisationernas formella struktur, inklusive rapporteringssystem, som också blir legitimerande (Deegan & Unerman, 2011). Om ett företag inte anpassar sig till normen riskerar det med andra ord sin legitimitet.

Det finns två olika fenomen inom organisationer enligt institutionell teorin, nämligen *isomorfism* och *decoupling*. Isomorfism eller isomorfi är den process genom vilken olika strukturer antar en viss likhet. En isomorfi kan uppkomma i tre olika varianter: *coercive* (tvingande), *mimetic* (imiterande) och *normative* (normativ). Tvingande *isomorfi* uppstår då starka intressenter eller kulturella förväntningar i samhället leder till ett formellt och informellt tryck på företaget och som framtvingar någon typ av förändring utifrån (DiMaggio & Powell, 1983). *Imiterande isomorfi* handlar om processen som gör att organisationer eller företag försöker efterlikna, kopiera eller förbättra varandras affärsmodeller och praxis för att på så sätt vinna fördelar. (Deegan & Unerman, 2011). *Normativ isomorfi* inträffar till sist när omgivande värderingar och gruppnormer får en organisation eller företag att ändra sin affärsmodell och praxis för att ta hänsyn till de olika informella och formella krav som har sitt upphov i dessa

värderingar och normer (Deegan & Unerman, 2011). Det är inte alltid lätt att skilja dessa tre processerna från varandra i verkligheten och det kan till och med vara så att alla tre uppkommer samtidigt. Dessa tre processer leder dock inte alltid till en ökad effektivitet, trots att företagen och organisationerna blir mer lika varandra. Men enligt dessa teorier är inte effektivitet utan legitimitet.

Det andra fenomenet som institutionell teorin är förknippad med är *decoupling* vilket vi beskriver i kortare ordalag eftersom den har föga relevans denna studie. *Decoupling* uppmärksammar den diskrepansen i företag och organisationer mellan vad de uppvisar offentligt och vad de faktiskt gör. Decoupling kan ske när företagsledning kan se fördelar med att distansera sig från omgivande värderingar. Det kan också vara en fasad eller window-dressing för att dölja oegentligheter eller lagbrott (Deegan & Unerman, 2011).

Institutionell teorin inkluderas i denna studie för att ytterligare komplettera både legitimitets och intressentteorierna. Institutionell teorin bidrar med en ökad förståelse för hur olika förändringar påverkar företag och organisationer. Den förklarar även hur företag eller organisationer reagerar på förändringarna vilket således ger ett bredare perspektiv på de olika mekanismer och processer som kan påverka valet av redovisningsregelverk. Den ger enkla och tydliga förklaringar om hur ett företag eller en organisation reagerar och varför.

3.2 Litteraturgenomgång

De tre artiklar som presenteras nedan uppmärksammar de makroekonomiska faktorerna som påverkar valet av redovisningsregelverk och varför vissa länder och företag väljer att använda IFRS. Utifrån litteraturgenomgången framgår det tydligt att det inte bedrivits mycket forskning kring onoterade företag och de faktorer som påverkar denna grupp i valet av redovisningsregelverk. Framförallt saknas det forskning på de företagsekonomiska faktorerna som kan påverka ett sådant val.

Tendensen är tydlig. Företag runt om världen är i högre utsträckning väljer att konvertera till IFRS. Enligt Ammar Zahid & Simga-Mugan (2019) kräver fler än 120 länder att deras publika företag använder IFRS-regelverket. Tidigare forskning som har studerat konsekvenserna av IFRS har kommit fram till att upplysningskraven, öppenheten och jämförbarheten är några aspekter som förbättras när IFRS införs. Införandet resulterade även i ökad marknadslikviditet,

minskad kapitalkostnad och ökade gränsöverskridande investeringar (Ammar Zahid & Simga-Mugan, 2019).

Enligt artikeln medför alltså IFRS en del positiva konsekvenser. Det är dock värt att nämna att de faktorer som påverkar onoterade företags val av redovisningsregelverk skiljer sig åt mellan olika länder. Eftersom länder har olika ekonomiska och politiska förutsättningar blir det därför naturligt att de bakomliggande faktorer som påverkar valet av redovisningsregelverk ser olika ut från land till land.

Tidigare forskning har identifierat några variabler som förklarar variationen i nationella redovisningsstandarder: landets ekonomiska politik, kulturella värderingar och miljöfaktorer. Inom dessa områden är några signifikanta faktorer BNP-tillväxt, växelkurs och läskunnighet. Trots att dessa faktorer även kan förklara varför vissa länder väljer att införa IFRS så är deras relativa betydelse fortfarande tvetydig. Därför är viktigt att skilja mellan vad som påverkar variationen i nationella redovisningsstandarder och vad som påverkar införandet av IFRS. Tidigare forskning på detta område har inte kommit fram till några övertygande förklaringar som kan fastställa vilka faktorer som avgör varför IFRS införs. I vissa länder och under vissa tider är olika faktorer mer dominanta än andra (Ammar Zahid & Simga-Mugan, 2019).

Små och medelstora företag representerar mer än 95% av världens alla företag och står för 65% av alla anställningar. Dessa företag skapar jobb och står för både teknisk innovation och ekonomisk tillväxt. I ett försök att harmonisera redovisningsreglerna för SME:s utfärdade IASB ett anpassat IFRS regelverk för dessa företag, "IFRS for SME:s" år 2009 (Bonito & Pais, 2018). IASB:s målsättning var att utveckla ett regelverk som tillfredsställer behoven för dessa företag och som är mindre komplicerat än det regelverk för publika bolag (Gassen, 2017).

Börsnoterade företag och onoterade företag skiljer sig åt i den bemärkelsen att de har olika intressen för sin finansiella rapportering. Den finansiella transparensen hos onoterade företag varierar runt om i världen. I EU är dock exempelvis årsredovisningar ofta tillgängliga online (Gassen, 2017). De faktorer som Ammar Zahids & Simga-Mugans, (2019) framhäver som signifikanta och som påverkar onoterade företag att använda IFRS är regelverkseffektivitet, öppenhet på marknaden och ekonomisk tillväxt. De länder som underpresterar på dessa områden använder i högre grad "IFRS for SME:s". Variabler som inte påverkar SME:s att

använda IFRS är länders olika kulturella värderingar eller om IFRS införs för publika bolag. Detta tyder på att utvecklingsökonomier med lägre handels- och affärsfrihet samt ekonomisk tillväxt använder IFRS för onoterade företag i större utsträckning och i förhoppningen om att detta leder till att kvaliteten på den finansiella redovisningen ökar och vilket i sin tur kan locka till sig fler investeringar. Denna hypotes styrks även av Bonito & Pais (2018) som kommer fram till slutsatsen att det är mindre sannolikt att länder i EU inför "IFRS for SME:s" än så kallade "developing economies".

Ammar Zahid & Simga-Mugan (2019) genomförde en unik världsomfattande studie som sträckte sig mellan 1995–2015 och som innefattar över 145 länder. Fokuset var att undersöka och identifiera vilka faktorer som låg bakom varför företag valde att använda IFRS frivilligt. Deras tillvägagångssätt var unikt då de undersökte införandet av IFRS från en mängd olika perspektiv som tidpunkten för införandet, omfattningen av användandet av IFRS, inklusive bland onoterade företag. Fokus i tidigare forskning låg ofta på omfattningen av användandet av IFRS. Författarna tar också hänsyn till hur olika länders regelverkseffektivitet och öppenhet på marknaden påverkar om företag väljer att använda IFRS. Slutligen är deras studie unik också på grund av storleken och omfattningen av det empiriska materialet.

Ammar Zahids & Simga-Mugans, (2019) och Bonito & Pais (2018) lägger ett gediget fundament för att förklara vilka makroekonomiska faktorer som påverkar länder att införa IFRS för onoterade företag. En viktig skillnad mellan Ammar Zahids & Simga-Mugans, 2019 studie och den här studien är att deras fokus ligger som sagt på de makroekonomiska faktorerna. I den här studien, däremot, ligger fokuset mer på de individuella företagsekonomiska faktorerna som påverkar företag att frivilligt införa IFRS.

IFRS för små och medelstora företag har indirekt påverkat olika länder genom att leda arbetet för att utveckla de nationella redovisningsregelverken som vissa länder antagit. Framför allt har länder som Estland, Irland, Sverige och Storbritannien påverkats i hög grad av "IFRS for SME:s" eftersom detta regelverk till stor del format de nationella regelverken som dessa länder applicerar på små och medelstora företag. Dessutom har Saudiarabien infört "IFRS for SME:s" år 2018. Även Sydafrika använder i stor utsträckning "IFRS for SME:s" och experter på området förväntar sig att detta regelverk även kommer införas av fler länder på den afrikanska kontinenten (Gassen, 2017).

Det är nästan omöjligt att avgöra om “IFRS for SME:s” fungerar. De potentiella fördelarna för privata bolags finansiella transparens kommer att variera världen över. Olika länder kommer att försöka finna en balans mellan fördelar och nackdelar i utvecklandet av redovisningsregelverk för privata bolag (Gassen, 2017). Avslutningsvis anser inte Gassen (2017) att det vore särskilt värdefullt att tvinga företag att använda “IFRS for SME:s” i utvecklingsländer eftersom detta kan medföra flera oavsiktliga negativa konsekvenser, exempelvis överdrivna kostnader och att effektiviteten av bankers relationer med företag försämras.

3.3 Faktorer

Vi har tidigare anfört att företag som antagit IFRS varit påverkade av ett antal faktorer såsom politisk och geografisk kontext, storlek, verksamhetsområde, ekonomisk konjunktur med mera. I detta avsnitt presenterar vi tre faktorer som vi valt ut för att mer specifikt belysa orsakerna till att större onoterade företag i Sverige väljer att införa IFRS eller inte. Dessa utvalda kriterier är storlek, bransch och verksamhetsområde. Vi väljer dessa för att de är belagda av tidigare forskning och är så pass objektiva att de kan antas som kriterier vid skrivbordsundersökningen. Analysen i resten av det här kapitel består i att visa betydelsen av dessa faktorer utifrån de teorierna som vi tidigare presenterat. Sedan kommer dessa faktorer att användas som utfallskriterier i våra hypoteser.

3.3.1 Storlek

Som vi redan konstaterat har företag ett behov av att uppfattas som legitima och trovärdiga för att kunna verka och upprätthålla sina affärer och sin verksamhet. Följaktligen är företag som antingen är större eller vill växa i större grad beroende av marknadens tillit. Storlekens betydelse i detta sammanhanget handlar om att större företag har fler intressenter och dessutom större krav på sig från allmänheten. Ett sätt att försöka tillgodose båda gruppernas krav skulle kunna vara, utifrån våra teorier, att använda IFRS. I enlighet med detta resonemang skulle ett mindre företag ha färre intressenter och därför inte pressas av lika höga krav. Behov av att använda ett mer avancerat redovisningsregelverk blir då mindre (Dowling & Pfeffer, 1975, Deegan & Unerman, 2011, Freeman, 2010, DiMaggio & Powell, 1983).

3.3.2 Bransch

Faktorn "bransch" framstod från början som ett tämligen uppenbart val. Man kan ju tänka sig att till exempel företag inom biomedicin eller den finansiella sektorn måste åtnjuta marknadens förtroende i större grad än, till exempel, ett litet spelutvecklingsföretag, ett företag inom modebranschen eller andra företag som erbjuder mindre känsliga tjänster. Intressenterna och allmänheten fokuserar på olika saker och har olika krav beroende på vilken sort verksamhet företaget bedriver. Antagandet är med andra ord att vissa branscher har ett större behov att uppfattas som legitima. Ett exempel på hur illa det kan gå om ett företag inom en känslig bransch förlorar sin trovärdighet är företaget Arthur Andersen som gick i konkurs tillsammans med Enron (Billy Degerfeldt, 2011). Att företag vill upplevas som trovärdiga och legitima skulle kunna vara en möjlig orsak till att företag som är verksamma inom samma bransch väljer att använda IFRS istället för K3 regelverket. Dock kan det finnas andra orsaker som gör att företag använder IFRS i alla fall. Några möjliga orsaker kunna vara de övriga faktorerna som tas upp i denna studie (Dowling & Pfeffer, 1975, Deegan & Unerman, 2011, Freeman, 2010, DiMaggio & Powell, 1983).

3.3.3 Verksamhetsområde

Vi definierar verksamhetsområde som ett geografiskt område inom vilket ett företag verkar. Som vi tidigare anfört finns det länder där valet av IFRS är mycket mer utbrett, som till exempel Sydafrika. I denna studie är större onoterade svenska företag i fokus och i det sammanhanget är det intressant att undersöka hur faktorn verksamhetsområde kan påverka dessa företag. Rent teoretiskt bör faktorn vara relevant eftersom intressenterna och samhällets behov och krav är betydelsefulla. Inom legitimitetsteorin hävdar man att kraven och behoven hos allmänheten kan variera över tid och skilja sig mellan olika kulturer. Detta borde innebära att kraven på företag ser olika ut beroende på verksamhetsområde. I ett land kan företag uppleva ett behov av att använda ett specifikt redovisningsregelverk medan i ett annat inte alls. Det är en fråga om legitimitet och trovärdighet hur intressenterna och samhället upplever ett företag inom en viss marknad. Internationella företag måste anpassa sig till många olika kontexter och kan därav behöva redovisa sina affärer på ett korrekt sätt för intressenter i vitt skilda miljöer. Detta inkluderar även de svenska större onoterade företagen som ingår i denna studie och som kan ha någon form av verksamhet utanför Sverige (Dowling & Pfeffer, 1975, Deegan & Unerman, 2011, Freeman, 2010, DiMaggio & Powell, 1983).

4. Hypotesbildning

Detta kapitel inleds med en presenteras de tre olika hypoteserna och hypotesbildningens utgångspunkt har varit legitimitetsteorin, intressentteorin och institutionell teorin samt tidigare forskning som har studerat och bevisat att de tre ovan nämnda faktorerna faktiskt spelar en stor roll för vilket redovisningsregelverk företag väljer att applicera.

4.1 Företagens storlek

Klassifikationer av företag i olika kvantitativa grupper sker i olika länder för att differentiera de finansiella rapporteringskraven som ställs. Eierle & Haller (2009) undersökte i vilken utsträckning företagsstorlek påverkar deras internationella exponering, hur relevanta specifika redovisningsproblem är och hur redovisningsekonomers uppfattning om kostnader och intäkter är associerade med deras val av redovisningsmetod. Eierle & Haller (2009) fann starka bevis för att internationell exponering och relevansen av specifika redovisningsproblem i hög grad påverkas av företagens storlek.

Större onoterade företag har ofta aktieägare som inte är verksamma i företaget men för vilka den finansiella informationen, som företaget producerar, är viktig. Eierle & Haller (2009) arbete är ett tydligt exempel på relevansen av intressentteorin där aktieägaren framträder som en tydlig intressent som påverkar företaget. Detta är något som även teorin om *coercive isomorphism* inom institutionell teorin kan förklara (DiMaggio & Powell, 1983). Företag tvingas anpassa sig till omgivningens krav och förväntningar för att accepteras av marknaden även om den här processen inte ligger i företagets egentliga intresse. I valet av redovisningsregelverk kan man tänka sig att ett företag kan tvingas anta IFRS även om omställningen skulle medföra omotiverade kostnader i förhållande till företagets storlek. Samtidigt ligger det alltid i de passiva aktieägares intresse att kunna förstå företagets verksamhet, kunna jämföra företag och dess räkenskaper med andra företag. Det underlättar jämförelsen för företagets intressenter om företagen utgår ifrån samma redovisningsregelverk. Ju större företag och desto fler intressenter det måste ta hänsyn till desto viktigare blir valet av redovisningsregelverk. De företag som väljer redovisningsregelverk som inte går att jämföra med andra företag kan gå miste om de potentiella investeringarna (Freeman, 2010). Utifrån legitimitetsteorin och institutionell teorin skulle företag som inte väljer att använda det redovisningsregelverk som anses vara mest legitimt inom ett bestämt verksamhetsområde gå miste om olika möjligheter och på det sättet

missgynnas (DiMaggio & Powell, 1983, Dowling & Pfeffer, 1975). Ett större och mer välkänt företag borde ha mer krav på sig från allmänheten i de områden som de är verksamma i och måste därför vara mer lyhörd i frågor där dess trovärdighet och legitimitet påverkas. Utifrån denna diskussion formuleras den första hypotesen:

H1: Större företag använder IFRS mer frekvent än mindre företag som använder K3.

4.2 Företagens bransch

Alla tre teorier som presenterats tar fasta på vikten av intressenternas och allmänhetens roll. Frågan är hur företagen som enbart är verksamma i Sverige påverkas i sitt val av redovisningsregelverk och om branschen de är verksamma i har någon betydelse i den här frågan (Freeman, 2010, Dowling & Pfeffer, 1975, Deegan & Unerman, 2011). Finns det branschspecifika isomorfiska processer som avgör valet av redovisningsregelverk? Påståendet att företag som verkar inom samma bransch försöker efterlikna varandra är inte något nytt. DiMaggio & Powell (1983) diskuterar att det finns olika faktorer som påverkar företag inom liknande områden att verka på ett homogent sätt. Det framkommer att yttre faktorer kan påverka företaget i en viss riktning och exempel på sådana yttre faktorer kan vara olika intressenter såsom andra organisationer som företaget är beroende av. De förklarar även att bredare överenskommelser över vissa domäner kan leda till en ökad homogenisering (DiMaggio & Powell, 1983). Samtidigt kan det tänkas att intressenterna och allmänheten fokuserar på olika saker och har olika krav beroende på vilken sort verksamhet företaget bedriver. Följaktligen kan intressenter och allmänheten ha ett större behov av att uppleva mer trygghet och tillit till vissa sorters verksamheter. Detta gör att företag inom vissa branscher har större behov att uppfattas som mer legitima och trovärdiga både ur allmänhetens och intressenternas perspektiv. Detta skulle exempelvis kunna vara en redovisnings och revisionsbyrå. Om de inte skulle uppfattas som trovärdiga och legitima skulle det vara otroligt negativt och skadligt för deras verksamhet (Dowling & Pfeffer, 1975, Deegan & Unerman, 2011, Freeman, 2010, DiMaggio & Powell, 1983).

Dessutom levererar de olika branscherna olika typer av varor eller tjänster och det kan tänkas att banker och dylika bolag, som till största del levererar olika finansiella tjänster, har större krav på sin redovisning från sina intressenter (Freeman, 2010, DiMaggio & Powell, 1983). Dessutom kan det tänkas att den typen företag vill uppfattas som mer legitima och trovärdiga och därför väljer att använda IFRS framför K3-regelverket (Dowling & Pfeffer, 1975). Detta

är också något som DiMaggio & Powell (1983) beskriver genom att förklara att en del företag imiterar sina konkurrenter som redan är etablerade på marknaden för att på så sätt uppfattas som mer trovärdiga av andra. Andra typer av företag som är verksamma i andra branscher påverkas inte på samma sätt som exempelvis banker. Det kan tänkas att de företagen inte anser att denna legitimitet, som att använda IFRS medför, är nödvändig för deras verksamhet (Dowling & Pfeffer, 1975). Slutligen kan det nämnas att företag i olika branscher kan dra olika typer av fördelar av de olika redovisningsregelverken och därför kan också branscher påverka vilket val av redovisningsregelverk som företag väljer. Av denna diskussionen framkommer den andra hypotesen:

H2: Branschen som ett företag är verksamt i har betydelse för vilket redovisningsregelverk det företaget använder.

4.3 Företagens verksamhetsområde

Nobes & Perramon (2013) diskuterar att mycket tidigare forskning har bedrivits för att undersöka hur olika länder påverkar vilken typ av redovisningsregelverk olika företag använder. De skillnader som företag uppvisar i sin form av finansiell redovisning påverkas i hög grad av företagets nationalitet. Den tidigare forskningen nämner många möjliga bidragande institutionella faktorer, som beskattning, övervakning och verkställighet. Dessa faktorer skiljer sig oftast åt mellan olika länder, vilket också är varför företag kan uppvisa olikheter i sin finansiella redovisning. En annan anledning som delvis kan förklara skillnader mellan större och mindre företag är att större företag i högre grad använder sig av en av de fyra stora revisionsfirmorna och därför påverkas av internationella regler (Nobes & Perramon, 2013, Gassen, 2017).

Som berörts under hypotes 1 kan vi med hjälp av legitimitetsteorin, intressentteorin, institutionell teorin och tidigare forskning inom området förstå hur synen på företaget påverkar investeraren. Utifrån intressentteorin förstår vi att de utländska intressenterna vill kunna förstå ett företags räkenskaper, oavsett vilket land som företaget kommer ifrån, för att på så sätt kunna känna ett förtroende för företaget. Vidare vill för intressenterna kunna jämföra företaget mot andra företag i sitt land. Dessa två företeelser försvaras om företag från olika länder använder olika redovisningsregelverk (Deegan & Unerman, 2011, Freeman, 2010). Samtidigt kan ett företags trovärdighet och legitimitet minska om det inte använder ett redovisningsregelverk som inte anses vara trovärdigt av allmänheten i de länder som företaget är verksamt i (DiMaggio

& Powell, 1983, Dowling & Pfeffer, 1975). Som tidigare nämnts framgår det av legitimitetsteorin och institutionell teorin att kraven och de olika normerna i ett samhälle varierar mellan olika kulturer vilket gör att vad som skapar trovärdighet kan variera och detta är ytterligare ett skäl varför ett mer välkänt redovisningsregelverk som IFRS är mer lämpligt att använda för företag som är verksamma i flera länder.

Dessutom kan det tänkas med en större redovisningsbyrå som är känd över hela världen smittar redovisningsbyråns trovärdighet över på företaget eftersom de har kontrollerat företagets finansiella rapporter och på det sättet gör företaget mer legitimt. Samtidigt behöver inte ett företag, som är enbart verksamt i Sverige och främst har svenska kunder, uppleva dessa svårigheter på samma sätt när de gäller intressenterna eftersom intressenterna själva använder och förstår de svenska regelverket (Nobes & Perramon, 2013). Denna diskussion leder oss in på den tredje hypotesen som lyder:

H3: Företag som är verksamma i flera länder kommer i större utsträckning att använda IFRS än K3.

5. Vetenskaplig metod

I det inledande avsnittet diskuteras den teoretiska ansatsen och för-och nackdelar med de olika tillvägagångssätten. I nästkommande del diskuteras de kvantitativa och kvalitativa forskningsstrategierna. Avslutningsvis presenteras även vilka företag som inkluderas i denna studie.

5.1 Studiens ansats

Avsikten med denna studie är att förstå och förklara vilka olika anledningar som svenska större onoterade företag har för sitt val av redovisningsregelverk. Det finns två olika sätt som forskare kan genomföra en studie på. De två tillvägagångssätten kallas induktion och deduktion, dock kan även en kombination av dessa användas (Bell, Bryman, & Harley, 2015).

5.1.1 Induktion och Deduktion

Induktion innebär att forskaren startar sin forskning genom att samla in information och data genom observationer av verkligheten och därefter utvecklas en teori utifrån den datan. Deduktion utgår istället från redan befintliga teorier och lagar. Dessutom formulerar forskaren oftast tidigt i forskningsprocessen en eller ett flertal hypoteser. Därefter samlar forskaren in empiriska data från verkligheten för att testa sina hypoteser och analyserar det utifrån den teorin forskaren valt. Utifrån resultaten av studien kan sedan slutsatser dras om hypotesen ska accepteras eller förkastas. Med andra ord, är hypotesen sann eller falsk (Ahrne & Svensson, 2016).

Det finns styrkor och svagheter med både induktion och deduktion. En av de största svagheter med induktion är att den blir lätt omfattande och tidskrävande. Detta beror främst på att det krävs många observationer för att säkerställa och skapa en applicerbar teori (Bell, Bryman, & Harley, 2015). Den induktiva ansatsen kan beröra ett större forskningsområde till skillnad från deduktionen som är mer begränsad (Ahrne & Svensson, 2016). Inom ramen för denna studie blir det inte aktuellt att anta ett induktivt synsätt, eftersom denna studies omfattning är begränsad och inriktar sig på ett mindre område. Deduktion kräver inte lika många observationer som den induktiva ansatsen för att kunna dra betydelsefulla slutsatser och bekräfta eller förkasta hypoteserna. Dock har induktionens tillvägagångssätt en fördel gentemot

deduktionen när forskaren ska tolka den redan befintliga teorin och applicera den. Det finns då en risk för en alltför subjektiv tolkning av teorin (Ahrne & Svensson, 2016).

Eftersom deduktion är det vanligaste sättet att genomföra en studie på finns det många exempel på hur andra forskare har applicerat olika teorier tidigare. Ytterligare en viktig fördel med deduktion är att den har en tydlig struktur och process. Detta gör det enkelt för läsaren att följa hur forskaren har resonerat (Bell, Bryman, & Harley, 2015). Den deduktiva ansatsens har sin utgångspunkt i en teori, vilket i den här studien är tolkningsramen som de tre företagsekonomiska teorier (legitimitets, intressent och institutionell) utgör samt de tre faktorerna (storlek, bransch och verksamhetsområde) som utgör kriterierna mot vilka hypoteserna prövas.

5.1.2 Positivism och interpretivism

Det finns olika sätt att se på vad som är vetenskap. De två dominerande synsätten som Denscombe (2017) identifierar är *positivism* och *interpretivism*. Ett positivistiskt synsätt utgår från naturvetenskapen och innebär att verkligheten ska kunna mätas och hypoteserna empiriskt verifieras. Det positivistiska synsättet utgår också ifrån att verkligheten som studeras är objektiv vare sig den här verkligheten eller fysisk eller social. Verkligheten där ute är oberoende och har egenskaper som kan studeras objektivt. *Interpretivismen* utmanar *positivismen* och menar istället att den sociala verkligheten inte går att observera helt objektivt. *Interpretivismen* anser att den sociala verkligheten är en tankekonstruktion och på det sättet till viss del subjektiv. De föreställningar som forskaren bär med sig genom sina erfarenheter och sociala bakgrund präglar tolkningen av verkligheten som forskaren försöker närma sig (Denscombe, 2017). Denna studie har till största del en positivistisk ansats i det att det finns ett insamlat empiriskt material i form av årsredovisningarna där det framgår företagets omsättning, balansomslutning, antalet anställda och verksamhetsområde. Samtidigt har studien interpretivistiska inslag. De tre företagsekonomiska teorier som vi presenterar är tolkningar av en social verklighet, nämligen betydelsen av intressenterna och en förklaring till varför företag kan påverkas i valet av redovisningsregelverk.

5.1.3 Kvantitativ forskningsstrategi

Syftet med denna studie är att undersöka vilka faktorer som påverkar större svenska onoterade företag att frivilligt använda IFRS istället för K3. Av den anledningen kräver denna studie insamlande av data och sedan kartläggning och jämförelse av denna data. En kvantitativ ansats är därför fördelaktigt.

Bell, Bryman, och Harley (2019) beskriver en kvantitativ ansats som en forskningsstrategi som ämnar att kvantifiera insamlandet och analysen av data. Den kvantitativa metoden har ofta ett deduktivt perspektiv på genomförandet där testandet av en teori jämförs med hur det är i verkligheten. I denna studie blir det därför nödvändigt att använda en kvantitativ metod eftersom avsikten med denna studie är att testa vilka faktorer som påverkar företag att välja olika redovisningsregelverk. En fördel med kvantitativ metod är att den kan identifiera kopplingar och samband mellan delar i de data som samlas in. En annan fördel med kvantitativ metod är att det på ett enkelt och konkret sätt går att sammanställa de data som samlats in (Denscombe, 2017).

5.1.4 Kvalitativ forskningsstrategi

Bell, Bryman och Harley (2019) sammanfattar kvalitativ metod som en metod som fokuserar på ord och bilder istället för kvantifikation. Denna metod tillämpar oftast ett induktivt perspektiv där studierna försöker att generera teorier snarare än att testa teorier.

6. Empirisk metod

I detta kapitel beskrivs och presenteras det praktiska tillvägagångssättet av denna studie. Därefter diskuteras och argumenteras för valet av undersökningsmetod. Sedan diskuteras även urvalet av företag och dess betydelse för denna studie. Vid den statistiska analysen har denna studie bland annat använt *Chi-Square* test och *Mann Whitney* test som statistiska testmetoder.

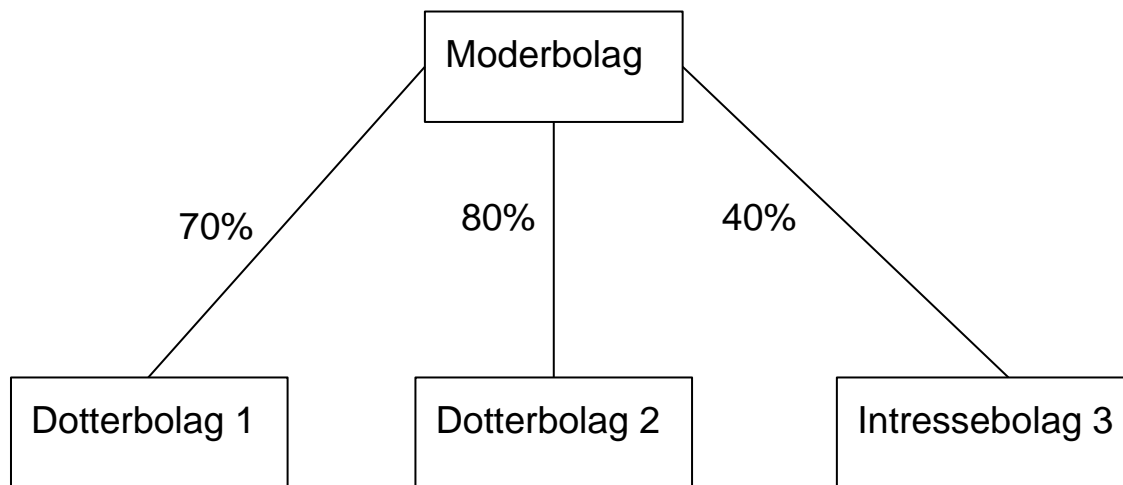
6.1 Studiens utformning och metod

Som tidigare nämnts är syftet med denna studie att förstå vilka olika faktorer som påverkar större svenska onoterade företag att frivilligt använda IFRS istället för K3. Detta uppnås genom en kvantitativ forskningsstrategi. För att kunna testa hypoteserna har faktorerna företagens ”storlek” (de nominella värdena för de tre olika variablerna från ÅRL 1 kap 3§), ”bransch” (således vilken affärsgren företaget är verksam inom) och ”verksamhetsområde” (följaktligen om företagen är verksamma i fler länder än bara Sverige). Dessa tre faktorer diskuteras och motiveras i kapitel fyra. Denna studie har använt en skrivbordsundersökning för att komma fram till resultaten och slutsatserna. Fördelen med en skrivbordsundersökning är att det empiriska underlaget är oberoende av forskaren (Lind, 2017). Nackdelen är att den data som inhämtas kommer från sekundära källor och att dessa källor anger felaktig information i form av manipulation eller feltolkning. Samtidigt är en skrivbordsundersökning ett mycket kostnadseffektivt sätt att få fram fakta och information (Denscombe, 2017). För att ta reda på om företagen är verksamma i fler länder än Sverige, vilken storlek det är på företaget och även i vilken bransch de verkar i, har företagens årsredovisningar och hemsidor studerats. Trovärdighet av materialet i en årsredovisning är relativt högt, med tanke på att en årsredovisning godkänns av en auktoriserad eller godkänd revisor. Det kan trots detta finnas en risk för mindre fel och oftast är dessa fel inte av väsentlig karaktär. För att göra företagen jämförbara valdes årsredovisningar från 2016, eftersom alla årsredovisningar för just det året var tillgängliga för samtliga företag som ingår i vårt urval. Det fanns även en del företag som hade brutna räkenskapsår men då utnyttjades den årsredovisningen som till största del täckte 2016. Vi har även gjort en omfattande litteraturgenomgång och har använt oss av Google scholar och Högskolan Kristianstads sökmotor för att identifiera relevanta vetenskapliga artiklar. Några av de nyckelord som har använts är: IFRS, SME:s, voluntary adoption, accounting changes, accounting quality, firm size, incentives, costs.

Genom detta tillvägagångssättet fann vi 20 artiklar som berörde forskningsområdet och de tre artiklarna som vi bedömde som mest relevanta för denna studie presenteras i 3.2.

6.2 Företag som inkluderas i denna studie

Definitionen av större företag i Sverige är att företagen måste uppfylla två av dessa följande tre kriterier för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren. De måste ha minst 50 anställda, 40 miljoner i balansomslutning och 80 miljoner i nettoomsättning eller att deras värdepapper är upptagna på en reglerad marknad eller motsvarande marknad utanför EES-området (ÅRL 1 kap 3§). Anledningen till att vi har valt att studera just dessa typer av företag är för att de utgör en mycket stor del av den svenska företagsverksamheten. Antal medelstora och stora företag i Sverige var 6833 året 2018 (Ekonomifakta 2019). Definitionen av små, medelstora och stora företag skiljer sig mellan länder då dessa gränsvärden, exempelvis antal anställda, kan se olika ut. Men enligt vår tolkning och analys är små och medelstora företag den vanligast förekommande företagsformen i EU. Att då välja denna kategori av företag gör att resultaten blir mer jämförbara med andra europeiska länders företag.



Figur 1 Exempel på hur ett koncernförhållande kan se ut

Koncernredovisning innebär att alla företag som ingår i en koncern redovisas som om det vore en enhet. En anledning till detta är för att det är viktigt att fastställa hur mycket utdelningsbara medel det finns till moderbolagets ägare. Koncernredovisning omfattar de företag som moderbolaget direkt eller indirekt kontrollerar mer än hälften av rösterna. Det innebär att dotterbolag ett och två kommer att omfattas av koncernredovisningen men inte det tredje bolaget, som istället kallas ett intressebolag (Dansell & Phillips, 2015). Det blir en

nödvändighet för den här studien att fokusera på moderbolaget i koncernen. Det är moderbolaget som upprättar koncernens årsredovisning enligt IFRS eller enligt K3 vilket är varför just de företagen är av intresse för oss.

Således är studieobjekten för denna studie större svenska onoterade företag som har möjlighet att välja vilket redovisningsregelverk de vill använda. Detta gör att de inte kan vara börsnoterade, eftersom börsnoterade bolag måste använda IFRS. För att få fram ett relevant urval av företag till studien gjordes ytterligare avgränsningar i form av företagets omsättning och antal anställda. För att se de 30 företagen som inkluderas i denna studie och vilket redovisningsregelverk som de olika företagen använder, se bilaga 1.

6.3 Urval

För att få fram relevanta företag för skrivbordsundersökningen, utnyttjades tre olika källor. Den första källan var en lista av alla företag i Sverige som togs fram genom webbsidan solidinfo.se och där vi sorterade företagen genom storlek. Företagen kontrollerades sedan mot webbsidan allabolag.se där det framgår vilket företag som är koncernmoder. Det är hur koncernmodern upprättar sin redovisning som är relevant eftersom där framgår om koncernen redovisar enligt IFRS eller inte. Därefter hämtade vi koncernmoderns årsredovisning från hitta.se. Årsredovisningen genomsöktes sedan för att se vilket redovisningsregelverk används vilket oftast framgår i inledningen av kapitlet gällande noter. Anledningen till att hitta.se användes är att den hemsidan har de flesta årsredovisningarna tillgängliga även för mindre svenska företag. Ett annat alternativ hade varit att använda sig av Statistiska Central Byrån (SCB) men den tjänsten är inte gratis. För att få fram vårt urval på 30 företag granskades ungefär 875 företag från företagslistan. Valet att undersöka just 30 företag kan motiveras på följande sätt. Det är ett begränsat antal större onoterade företag i Sverige som frivilligt väljer att använda IFRS. Enligt Körner och Wahlgren (2015) är stickprovets andel av hela populationen oväsentligt för felmarginalen så länge andelen är under tio procent av hela populationen. De nämner dock även att ett större antal deltagare i ett urval leder till att felmarginalen minskar men det krävs att urvalets storlek fyrdubblas för att halvera den befintliga felmarginalen. Körner och Wahlgren (2015) framhäver även att vissa statistiska beräkningsformler kräver att urvalen är tillräckligt stor och att minimikravet för detta brukar vara 30 deltagare.

Det slumpmässiga urvalet av företagen säkrade en stor variation av branscher. Tabell 1 visar de 14 olika branscher som framkom av företagens årsredovisningar. Dessa delades sedan in i

grupper: företag som levererar tjänster respektive produkter. Anledningen till att branscherna behövde kategoriseras kan förklaras av det lilla urvalet innefattande totalt 30 företag, varav 15 företag som redovisar enligt K3 och de 15 resterande företagen redovisar enligt IFRS. Urvalsstorleken gjorde inte möjligt att dra några signifikanta slutsatser om vi skulle inkludera alla branscher. Urvalet är för litet för att göra en jämförelse mellan alla de olika branscher som företagen verkar i. Det skulle också ha varit för tidskrävande att göra en totalundersökning av alla större företag i Sverige och jämföra deras bransch och vilket redovisningsregelverk de använder.

Som Denscombe (2017) beskriver finns det en risk för urvalsfel och snedvridning av urvalet. Urvalsfel och snedvridning av urvalet har en liknande innebörd, men när det gäller urvalsfel handlar det om att ett annat urval, inom samma studieområde och objekt, skulle kunna leda till att resultatet blev annorlunda. Denscombe (2017) beskriver ett snedvridet urval som ett urval som inte representerar hela populationen. Enligt P. Carbonnier (personlig kommunikation, 29 april 2019) är dessa två brister alltid överhängande, men med ett slumpmässigt urval så minimeras de. Slutligen så har de statistiska testen valts ut för att till så stor del som möjligt kompensera för urvalsfel.

Tabell 1 Bransch och branschindelning

Bransch grupper	Tjänst	Produkt	Tjänst och produkt	totalt
Branscher	Finans, bank och försäkring (1)	Bygg (4)	Media (2)	
	IT (3)	Livsmedel (1)		
	Turism (3)	Fastigheter (1)		
	Sjukvård och omsorg (2)	Industri (3)		
	Företagstjänster (1)	Partihandel (1)		
	Investment (3)			
	Konsult (1)			
	Utbildning och forskning (4)			
Antal företag	18	10	2	30

6.4 Kodningsschema

Som tidigare nämnts i detta kapitlet inhämtas allt material från företagens årsredovisningar och deras egna hemsidor. Faktorn "storlek" består av de tre variablerna: antal anställda, balansomsättning och nettoomsättning och den här definitionen framgår av ÅRL 1 kap 3§. I SPSS så har inte variablerna för faktorn "storlek" kodats, utan de nominella värdena för respektive variabel har använts. Det som har kodats i relation till faktorn "storlek" är om företagen använder IFRS eller K3 och på så sätt genomförs testen. Det slumpmässiga urvalet av företagen innebär att de var från många olika branscher och på så sätt har faktorn inkluderats. Totalt 14 branscher förekommer i vårt urval på 30 företag. Det var därför nödvändigt för oss att dela in företagen i mindre grupper: 1) företag som huvudsakligen kunde tillhandahålla tjänster och 2) företag som säljer produkter. Urvalet av 30 företag från 14 olika branscher gjorde det inte möjligt att dra några signifikanta slutsatser, även om vi skulle inkludera alla branscher. När det gäller vilket verksamhetsområde företagen har, är det kodat utifrån om de har verksamhet utanför Sverige eller inte.

Tabell 2 Kodningsschema

Redovisnings regelverk kod	Bransch grupper kod	verksamhetsområde kod
K3	0	
IFRS	1	
Tjänsteföretag		0
Produktföretag		1
Både och		2
Bara verksamma i Sverige		0
Verksamma i fler länder än Sverige		1

Tabell 2 visar de olika koderna som använts i statistikprogrammet SPSS för de olika faktorerna.

6.5 Statistisk prövning

De statistiska testen som genomfördes baserades på informationen från skrivbordsundersökningen. All information relaterat till skrivbordsundersökningen har inhämtats från företagens årsredovisningar och deras hemsidor. Testen som användes var bland annat *Chi-Square* test och *Mann Whitney* test, även kallat *Wilcoxon*s rangsummetest. För att bedöma om det finns ett samband mellan olika faktorer används P-värdet som räknas ut för de givna variablerna med lämpliga test. Sedan jämförs det uträknade P-värdet mot den

signifikansnivå som förutbestämts. Vid ett högre P-värde än förutbestämda signifikansnivån går det inte att påvisa en signifikant skillnad mellan variablerna och vice versa (Körner & Wahlgren, 2016). För att vara säkra på att de olika testerna genomfördes och beräknades på ett korrekt sätt har statistikprogrammet SPSS nyttjats för att få fram alla tabeller och beräkningar av materialet.

Chi-Square test innebär i korta drag att den faktiska frekvensen sätts in i en korstabell och därefter jämförs med den förväntade frekvensen för att på så sätt kunna testa hypoteserna. Ett krav för att kunna använda *Chi-Square* test är att frekvensen i varje cell i korstabellen inte understiger fem, eller mindre, i 20 procent av cellerna. När inte *Chi-Square* test kan användas så används *Fisher's exact* test istället, som liknar *Chi-Square* test men som är anpassat för mindre stickprov (Körner & Wahlgren, 2016). Faktorn "verksamhetsområde" testades bland annat med ett *Chi-Square* test. När faktorn "bransch" skulle testades uppfylls inte kraven för ett *Chi-Square* test, på grund av att denna studie enbart studerar 30 företag verksamma inom totalt 14 olika branscher. För att kunna få en tydligare bild över vilka företag som var verksamma inom olika sorters branscher och vilket redovisningsregelverk de använder delades företagen in i grupper. Företagen ansågs antingen vara företag som säljer tjänster, produkter eller bådadera, se tabell 1. Tjänsteföretagen bedömde vi som företag som framförallt säljer någon form av tjänst till sina kunder. Produkt företagen bedöms som företag som antingen producerar varor eller säljer färdiga varor. Dock ansåg vi att exempelvis ett mediaföretag kunde anses vara både ett tjänsteföretag eller ett produktföretag. Ett exempel på ett sådant företag skulle kunna var en reklambyrå. Ännu ett test som genomfördes var *Mann Whitney* test även kallat *Wilcoxon's rangsummetest* som genomfördes på de tre variablerna som representerar faktorn "storlek".

7. Resultat

I detta kapitel presenteras resultaten från skrivbordsundersökningen. Till en början presenteras signifikansnivån och andra antaganden som gjorts. Därefter följer en presentation av de olika tabellerna. Den första tabellen presenterar vilka olika statistiska test som genomförts samt övriga tabeller och deras koppling till hypoteserna. Slutligen redogör vi för resultaten i *Mann Whitney*, *Fisher's exact test* och *Chi-Square* testet.

7.1 Förutsättningar och antaganden

I detta avsnitt presenteras de förutsättningar och antaganden som studiens statistiska undersökningar har baserats på. Urvalet består av sammanlagt 30 företag, där 15 företag använder K3-regelverket och 15 företag använder IFRS-regelverket.

Alla statistiska test genomfördes på fem-procentsnivån vilket innebär att om P-värdet understiger fem procent finns det en signifikant skillnad mellan variablerna. Detta diskuteras mer utförligt under tabellerna och P-värdet förklaras i kapitel 6. Anledningen till att just fem procent används beror på att de statistiska testen har en konfidensgrad på 95 procent vilket betyder att risken att förkasta en sann hypotes är fem procent, vilket blir signifikansnivån. Fem procent och är den lägsta nivån som kan anses statistiskt trovärdig (Körner och Wahlgren, 2015). I denna studie används även tio procent signifikansnivån men enbart för att belysa svaga samband. Den tioprocentiga signifikansnivån används inte för att acceptera eller förkasta hypoteser på grund av den höga risken för fel. I de tillfällen då de statistiska testen anger ett tvåsidigt P-värde används två och en halv procent som signifikansnivå istället för fem procent. Detta beror på att i ett tvåsidigt test undersöks både om det finns ett positivt och ett negativt samband. Företagens storlek delas in i tre variabler: nettoomsättning, balansomslutning och antalet anställda. ÅRL 1 kap 3§ definition av företagsstorlek utgår ifrån dessa tre variabler, vilket är varför vi utgår ifrån dem när vi jämför företagens storlek.

7.2 Tabeller och tabellbeskrivningar

Hypoteser	H:1 Företagens storlek	H:2 Företagens bransch	H:3 Företagens verksamhetsområde
statistiska test och tabeller	Genomsnittsmått av storleksvariablerna Tabell 4	Sammanställning av branschgrupperna Tabell 6	Sammanställning av företagens redovisningsregelverk förhållande till deras verksamhetsområde Tabell 10
	<i>Mann Whitney</i> test av storleksvariablerna Tabell 5	<i>Fisher's exact</i> test på företagens bransch Tabell 7	<i>Chi-Square</i> test av företagens verksamhetsområde Tabell 11
		<i>Chi-Square</i> test "Båda och " blir tjänsteföretag Tabell 8	
		<i>Chi-Square</i> test "Båda och " blir produktföretag Tabell 8	

Tabell 3 visar övergripande de olika statistiska test som genomförts tillsammans med de övriga tabellerna i 7.2 kopplat till respektive hypotes som de testas.

7.2.1 Hypotes 1 storlek

Tabell 3 Traditionellt genomsnittsmått av storleksvariablerna

(Tkr)	Nettoomsättning	Balansomslutning	Antal anställda
Genomsnitt IFRS	6 845 487	12 258 454	2 467
Genomsnitt K3	760 727	1 208 902	307

För att ytterligare visa på det samband som framgår i tabell 5 så visar tabell 4 de genomsnittliga nominella värdena för variablerna i faktorn "storlek" för respektive företagsgrupp. Här syns de nominella skillnaderna tydligt och bekräftar resultatet av det ensidiga testet från tabell 5 genom att IFRS företagen är större i samtliga variabler.

Tabell 4 *Mann Whitney* test på företagens storlek

	Nettoomsättning	Balansomslutning	Antal Anställda
Tvåsidigt P-värde	0,093	0,130	0,033
Ensidigt P-värde	0,047	0,065	0,017

I Tabell 5 testar vi hypotes 1, faktorn "storlek", med ett *Mann Whitney* test. H1: Större företag använder IFRS mer frekvent än mindre företag som använder K3. Hypotesens utformning leder fram till ett ensidigt test, eftersom vi antyder att större företag använder IFRS mer frekvent än mindre företag. Det som framgår av tabell 5 är att det ensidiga P-värdet är lägre än signifikansnivån på fem procent för variablerna "nettoomsättning" (4,7 procent) och "antal anställda" (1,7 procent). Det innebär att det är med statistiskt säkert att företag som använder IFRS har högre nettoomsättning och fler anställda än företag som använder K3. När det gäller balansomslutningen har den inte ett lika tydligt samband som nettoomsättningen och antalet anställda. Men om vi istället använder tio procents signifikansnivå som diskuterats tidigare i detta kapitlet understiger även balansomslutningen signifikansnivån men sambandet är inte lika tydligt. Testet visar därmed, med statistisk säkerhet, att företag som är "större" oftare använder IFRS än K3. Definitionen av "större" framgår av de variabler som ingår i faktorn "storlek" och dessa variabler har beskrivits i kapitel 6.

Det som framgår av det tvåsidiga P-värdet i tabell 5 är att det inte finns en signifikant skillnad mellan K3-företagen och IFRS-företagen när det gäller variablerna "nettoomsättningen", "balansomslutningen" och "antalet anställda" eftersom alla de tvåsidiga P-värdena ligger över signifikansnivån två och en halv procent. Anledningen till att två och en halv procent används i tabell 5 beror på att variablerna testas tvåsidigt. Vad tvåsidigt P-värde innebär förklaras tidigare i detta kapitlet.

7.2.2 Hypotes 2 bransch

Tabell 5 Redovisningsregelverk och branscher

Redovisningsregelverk	Kategorisering av branscher			Totalt antal företag
	Tjänsteföretag	Produkt	Både och	
K3	7	7	1	15
IFRS	11	3	1	15
Totalt antal företag	18	10	2	30

Tabell 6 och 7 beskriver testerna som utfördes för att pröva hypotes 2, faktorn "bransch". Tabell 6 visar en korstabell över hur många IFRS respektive K3-företag som hamnar under de tre kategorierna av branscher (varför och hur denna indelning genomfördes framgår av 6.3 och 6.5). Som framgår av tabell 6 är kraven för *Chi-Square* test inte uppfyllda på grund av att det enbart är två företag som ansågs vara både tjänsteföretag och produktionsföretag. Därför har vi valt att använda *Fisher's exact* test istället.

Tabell 6 *Fisher's exact* test på företagens bransch

	Värde	Tvåsidigt P-värde
<i>Fisher's Exact</i> test	2,634	0,331

Tabell 7 visar att med *Fisher's exact* test blir P-värdet 33,1 procent vilket är över den signifikansnivån vi satte på fem procent. Detta innebär att vi inte kan se någon signifikant skillnad mellan branschgrupper och vilket redovisningsregelverk som företagen använder. Med andra ord innebär det att vi inte kan se om det är fler IFRS-företag som tillhör en speciell branschgrupp.

Tabell 7 Chi-Square test på företagens bransch där gruppen ”Båda och ” blir tjänsteföretag

	<i>Chi-square</i> värde	Tvåsidigt P-värde
Pearson <i>Chi-Square</i>	2,400	0,121

Tabell 8 Chi-Square test på företagens bransch där gruppen ”Båda och ” blir produktföretag

	<i>Chi-square</i> värde	Tvåsidigt P-värde
Pearson <i>Chi-Square</i>	2,222	0,136

Vi genomförde även två Chi-Square test där de två företagen som ansågs tillhöra båda branschgrupperna i tabell 6. Istället placerades de två först i gruppen tjänsteföretag (tabell 8) och därefter i produktföretag (tabell 9). När dessa två företagen placerades som tjänsteföretag blev det tvåsidiga P-värdet 12,1 procent och när de båda företagen blev produktföretag blev det tvåsidiga P-värdet 13,6 procent. Utifrån dessa resultat kan vi inte styrka H2 således förkastas hypotesen.

7.2.3 Hypotes 3 verksamhetsområde

Tabell 9 Chi-Square test av redovisningsregelverk och verksamhetsområde

	Bara verksamma i Sverige	Verksamma i fler länder än Sverige	Totalt
Redovisningsregelverk K3	8	7	15
IFRS	3	12	15
Totalt	11	19	30

Tabell 10 och 11 användes för att testa hypotes 3, faktorn ”verksamhetsområde”. Tabell 10 visar hur många av IFRS-företagen respektive K3-företagen som har verksamhet enbart i Sverige eller i fler länder än Sverige. Det går inte att utläsa om skillnaden är väsentlig. Det som går att utläsa ur denna tabell är först att förutsättningarna för ett *Chi-Square* test är uppfyllda.

Sedan är det utifrån vårt resultat ungefär lika många K3-företag som har verksamhet enbart i Sverige som i både Sverige och utomlands. När det kommer till IFRS-företagen är det däremot en övervägande majoritet som är verksamma i fler länder än bara Sverige. Huruvida skillnaden är signifikant framgår i tabell 11.

Tabell 10 *Chi-Square* test av företagens verksamhetsområde

	<i>Chi-square</i> värde	Tvåsidigt P-värde	Ensidigt P-värde
Pearson <i>Chi-Square</i>	3,589	0,058	0,029
Antal företag	30		

I tabell 11 presenteras P-värdet av *Chi-Square* testet från tabell 10. Det tvåsidiga P-värdet i tabell 11 visar om det finns en signifikant skillnad mellan företagens val av redovisningsregelverk i förhållande till var de är verksamma. Tabell 11 visar att det tvåsidiga P-värdet är 5,8 procent (0,058). Detta är högre än två och en halv procent vilket är signifikansnivån som används vid ett tvåsidigt test. Vi kan således inte påvisa någon signifikant skillnad. I det ensidiga testet i tabell 11 utgår vi däremot från hypotes tre (H3): Företag som är verksamma i flera länder kommer i större utsträckning att använda IFRS än K3. Hypotesens formulering antyder att det statistiska testet är ensidigt. Det ensidiga P-värdet visar 2,9 procent (0,029) vilket är under signifikansnivån på 5 procent. Det innebär att vi med detta statistiska test kan fastslå att i vårt urval är det fler IFRS företag som är verksamma i flera länder än företag som använder K3-regelverket.

8. Slutsats och diskussion

Detta avsnitt börjar med att sammanfatta studiens resultat samt att återkoppla till syftet. Därefter presenteras de slutsatser som kan dras från studiens resultat i relation till de hypoteser som formulerats. Slutligen diskuteras studiens bidrag tillsammans med förslag till framtida forskning inom området.

8.1 Sammanfattning

Syftet med denna studie är att undersöka vilka faktorer som påverkar större svenska onoterade företag att frivilligt använda IFRS istället för K3. För att på bästa sätt försöka besvara syftet användes en deduktiv ansats med utgångspunkt i valda teorier samt tidigare forskning. Skillnaderna mellan de två företagsgrupperna är inte tillräckligt stora för att få ett signifikant resultat när vi genomför ett tvåsidigt test. Men för hypotes 1 och 3 används däremot ett ensidigt test med tanke på utformningen och formuleringen av hypoteserna. När de ensidiga testen användes kunde vi konstatera att hypotes 1 och 3 accepterades. Det innebär att vi kunde påvisa att "större" företag och företag som är "verksamma i fler länder än Sverige" använder IFRS i högre grad än K3. Dessa två faktorer har även lyfts fram av tidigare forskning som betydelsefulla i valet av redovisningsregelverk. Det gick däremot inte att påvisa om företagens "bransch" har betydelse i valet mellan IFRS och K3.

8.2 Slutsatser

Tidigare forskning visar att storleken på företag påverkar i hög grad företagets internationella exponering och komplexiteten i redovisningen. En anledning till företags val av redovisningsmetoder är inflytandet från internationella aktörer som blir allt större desto mer företaget växer. Då uppstår det fler och mer komplexa redovisningsproblem som måste hanteras på ett trovärdigt sätt (Eierle & Haller, 2009). De tre företagsekonomiska teorierna som vi presenterat lyfter fram betydelsen av intressenternas roll i företagets utveckling och mer specifikt vikten av att uppfattas som trovärdig av marknaden (Freeman, 2010). Resultaten i denna studie vad gäller företagets "storlek" stämmer överens med tidigare forskning och vi kunde påvisa att företagets "storlek" påverkar företagets vilja att använda IFRS.

De resonemang som ligger till grund för hypotesen H2 baserades på de tre teorierna som valts (intressent, legitimitets och institutionell teorin) och framför allt antagandet att företag inom

samma bransch homogeniseras och försöker efterlikna varandra. Vårt resultat kunde inte påvisa att vilken branschföretagen tillhör påverkar vilket redovisningsregelverk som större svenska onoterade företag använder. I vårt urval av slumpmässigt valda företag blev antal branscher stort i relation till urvalet. Därför är det meningslöst att genomföra ett statistiskt test på faktorn ”bransch”. Denna problematik försökte vi dock ta hänsyn till genom att dela in företagen i tre mindre branschgrupper. Trots att företagen delades in i mindre branschgrupper så visade inte det statistiska testet att företagens branschgrupps tillhörighet hade någon inverkan på vilket redovisningsregelverk som företagen använder. En sannolik förklaring till varför H2 förkastas är att urvalet blev för litet. Men även att kategoriseringen av företagen inte var tillräcklig för att kunna påvisa att branschtillhörighet påverkar vilket redovisningsregelverk som företagen i vårt urval använder. En annan möjlig förklaring, som vi bedömer som mindre sannolik, skulle kunna vara att branschtillhörighet inte påverkar vilket redovisningsregelverk som företag använder.

Tidigare forskning visade att det land som företag är verksamma i och vilka krav som ställs på företagets finansiella redovisning påverkar i hög grad vilken form av redovisningsregelverk de använder. Med andra ord så finns det ett samband mellan nationalitet och redovisningsregelverk. En ganska självklar anledning till detta samband är att olika länder har olika förutsättningar för att bedriva företagsverksamhet. Därför skiljer sig också behovet av redovisning och redovisningskvalitet åt mellan olika länder (Nobes & Perramon, 2013). Vi kunde statistiskt påvisa att faktorn “verksamhetsområde” påverkade om svenska större onoterade företag frivilligt väljer att applicera IFRS istället för K3. Dessutom är det värt att nämna att faktorerna “verksamhetsområde” och “storlek” delvis hänger samman, eftersom större företag också är verksamma utomlands i högre utsträckning än mindre företag. Legitimitetsteorin anför också perspektivet att företag går miste om affärsmöjligheter och tillväxt om de inte upplevs som legitima. I en allt mer globaliserad marknad där insyn i företagets affärer i olika länder kommer att spela en avgörande roll blir valet redovisningsregelverk alltmer avgörande.

8.3 Studiens bidrag och förslag till framtida forskning

Den här studien har försökt att undersöka vilka väsentliga faktorer som kan påverka vilket redovisningsregelverk som större svenska onoterade företag väljer att använda. En intressant aspekt i detta sammanhang är att K3-regelverket i hög grad har inspirerats av IFRS for SME:s. Det skulle vara intressant att undersöka närmare varför företag överhuvudtaget väljer att

använda IFRS istället för K3 med tanke på att IFRS anses vara mer avancerat och kostsamt. För framtida studier kan det vara relevant att genomföra en liknande studie men i större skala. En studie med större underlag skulle kunna vara användbar av politiker och tjänstemän i policybeslut om framtida redovisningsregler. För att kunna genomföra en större studie skulle det kunna vara lämpligt att ta hjälp av SCB eller Bolagsverket för att få ett mer komplett urval av företag.

DiMaggio & Powell (1983) förde resonemanget om hur företag inom samma bransch påverkar varandra. Vi anser att ett betydligt större urval inom färre branscher hade varit nödvändigt för att dra signifikanta slutsatser. Lärdomen från denna studie är betydelsen av jämförbarheten vilket skulle kunna öka om vi hade fokuserat på att kartlägga företag inom ett fåtal branscher. Ett intressant fynd under studiens gång var att Geveko Holding AB, som tidigare redovisat enligt IFRS, har gått tillbaka till att redovisa enligt K3. Det vore intressant att undersöka varför vissa företag som en gång valt IFRS gått tillbaka till K3. Till sist kan studier som denna vara värdefulla för myndigheter och andra lagstiftande organ för att utveckla ett framtida regelverk i syfte att öka effektiviteten och harmoniseringen av redovisningsreglerna.

Litteraturförteckning

- Affarsvärlden. (den 6 Februari 2002). *Enron, Kreuger och krascherna*. Hämtat från Affarsvärlden: <https://www.affarsvarlden.se/bors-ekonominyheter/enron-kreuger-och-krascherna-6734202>
- Ahrne, G., & Svensson, P. (2015). *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber.
- Ames, D. (2013). IFRS adoption and accounting quality: The case of south Africa. *Journal of applied economics and business research*, 154-165.
- Baldarelli, M.-G., Demartini, P., Mosnja-Skare, L., & Paoloni, P. (2012). Accounting Harmonization for SME-S in Europe. *Economic Research-Ekonomiska Istraživanja*, 1-26.
- Bell, E., Bryman, A., & Harley, B. (2018). *Business research methods*. Oxford: Oxford University Press.
- Bokföringsnämnden. (den 27 Mars 2019a). *Årsredovisning och koncernredovisning*. Hämtat från Skatteverket: <https://www4.skatteverket.se/download/18.22f626eb14fb326a4b6dabe/1441887097245/VL12-1-K3-kons.pdf>
- Bokföringsnämnden. (den 27 Mars 2019b). *Bokföringsnämnden*. Hämtat från Bokföringsnämnden: <http://www.bfn.se/>
- Bokföringsnämnden. (den 27 Mars 2019c). *Bokföringsnämnden*. Hämtat från K-regelverk: <http://www.bfn.se/sv/redovisningsregler/vagledning/k-regelverk>
- Bonito, A., & Pais, C. (2018). The macroeconomic determinants of the adoption of IFRS for SMEs. *SPANISH ACCOUNTING REVIEW*, 116-127.
- Christensen, H., Lee, E., Walker, M., & Zeng, C. (2015). Incentives or Standards: What Determines Accounting Quality Changes around IFRS Adoption? *European Accounting Review*, 31-61.
- De George, E., Ferguson, C., & Spear, N. (2013). How Much Does IFRS Cost? IFRS Adoption and Audit Fees. *The accounting review*, 88(2), 429-462.
- Deegan, C., & Unerman, J. (2011). *Financial Accounting Theory* (Second European Edition uppl.). Maidenhead: Mc Graw-Hill Education.

- Degerfeldt, B. (den 2 December 2011). *Tioårsjubileum för Enronskandalen*. Hämtat från SvD näringsliv: <https://www.svd.se/tioarsjubileum-for-enronskandalen>
- Denscombe, M. (2017). *Forskningshandboken för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Lund: Studentlitteratur.
- DiMaggio, P., & Powell, W. (1983). The Iron Cage Revisited: Institutional Isomorphism and Collective Rationality in Organizational Fields. *American Sociological Review*, 147-160.
- Dowling, J., & Pfeffer, J. (1975). Organizational Legitimacy: Social Values and Organizational Behavior. *The Pacific Sociological Review*, 122-136.
- Eierle, B., & Haller, A. (2009). Does Size Influence the Suitability of the IFRS. *Accounting in Europe*, 195-230.
- EU. (den 4 Mars 2019). *Europa*. Hämtat från EU rules on financial information disclosed by companies: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/company-reporting-and-auditing/company-reporting/financial-reporting_sv
- Europeiska unionens publikationsbyrå. (den 18 Augusti 2019). Användarhandledning om definitionen av SMF-företag. Luxemburg.
- Freeman, E. (2010). *Strategic Management A Stakeholder Approach*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Gandía, J., & Huguet, D. (2018). Are Spanish GAAP for private companies comparable to IFRS for SMEs? *International Journal of Business and Social Sciences*, 44-58.
- Gassen, J. (2017). The effect of IFRS for SMEs on the financial reporting environment of private firms: an exploratory interview study. *Accounting and Business Research*, 540-563.
- Holmström, C. (den 28 Mars 2019). *Ekonomifakta*. Hämtat från Företagens storlek: <https://www.ekonomifakta.se/fakta/foretagande/naringslivet/naringslivets-struktur/>
- IASB. (den 20 Mars 2019a). *IFRS.org*. Hämtat från <https://www.ifrs.org/>
- IASB. (den 22 Mars 2019b). *Our structure*. Hämtat från IFRS.org: <https://www.ifrs.org/about-us/our-structure/>

- Iatridis, G. (2012). Voluntary IFRS disclosures: evidence from the transition from UK GAAP to IFRSs. *Managerial Auditing Journal*, 27(6), 573-597.
- Kim, J.-B., & Shi, H. (2012). Voluntary IFRS Adoption, Analyst Coverage, and Information Quality: International Evidence. *Journal of international accounting research*, 11(1), 45-76.
- Körner, S., & Wahlgren, L. (2016). *Statistiska metoder*. Lund: Studentlitteratur.
- Lind, R. (2017). *Vidga vetandet - Teori, metod och argumentation i samhällsvetenskapliga undersökningar*. Estland: Studentlitteratur AB.
- Nobes, C., & Perramon, J. (2013). Firm Size and National Profiles of IFRS Policy Choice. *Australian Accounting Review*, 208-215.
- Pallant, J. (2016). *SPSS survival manual : a step by step guide to data analysis using IBM SPSS*. Maidenhead: Open University Press.
- PwC. (den 27 Mars 2019). PwC. Hämtat från Väsentliga skillnader mellan K3 och IFRS: <https://www.pwc.se/sv/finansiell-rapportering/vasentliga-skillnader-mellan-k3-ifrs.html>
- Rudzani, S., & Charles, M. (2016). An assesment of the challenges of adopting and implementing IFRSS for SMEs in SOuth Africa. *"Problems and Perspectives in Managment"*, 211-221.
- Shima, K., & Yang, D. (2012). Factors affecting the adoption of IFRS. *International journal of business*, 276-298.
- Skatteverket. (den 25 Mars 2019a). *Aktiebolag*. Hämtat från Skatteverket: <https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2019.1/3218.html>
- Skatteverket. (den 27 Mars 2019b). *K3: årsredovisning och koncernredovisning*. Hämtat från Skatteverket: <https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/3215.html#h-Internationell-redovisning-for-sma-och-medelstora-foretag>
- Skatteverket. (den 27 Mars 2019c). *Materiella anläggningstillgångar*. Hämtat från Skatteverket: <https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2019.1/324714.html>

- Skatteverket. (den 27 Mars 2019d). *Normgivare och branschorganisationer*. Hämtat från Skatteverket:
<https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2019.1/3203.html>
- Skatteverket. (den 14 Maj 2019e). *Skatteverket*. Hämtat från Skatteverket:
<https://www.skatteverket.se/>
- Skatteverket. (den 24 Juli 2019f). *EU-rätt om redovisning*. Hämtat från Skatteverket:
<https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2019.6/3206.html>
- Sveriges riksdagen. (den 4 Mars 2019). *Årsredovisningslag (1995:1554)*. Hämtat från Riksdagen:
http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/arsredovisningslag-19951554_sfs-1995-1554
- Vanauken, H., Ascigil, S., & Carraher, S. (2016). Turkish SMEs' Use of Financial Statements for Decision Making. *The Journal of Entrepreneurial Finance*, -.
- Zahid, A., & Simga-Mugan, C. (2019). An Analysis of IFRS and SME-IFRS Adoption Determinants: A Worldwide Study. *Emerging Markets Finance and Trade*, 391–408.

Bilaga 1 Lista på företag

Företag IFRS	Företag K3
Stena AB	Påengruppen AB
Albert Bonnier AB	HUGE FASTIGHETER AB
	SVENSK
	KÄRNBRÄNSLEHANTERING
Optigroup AB	AB
Mellby Gård Holding AB	K-Svets Förvaltnings AB
Team Olivia Group AB	Paroc AB
STRÖMMA TURISM &	
SJÖFART AB	Billström Riemer Andersson AB
Resia Travel Group AB	Derome AB
Sehed Byggmästargruppen	
AB	Swerea AB
Iglu Intressenter AB	Astrid Lindgren Förvaltning AB
Norrlands Etanolkraft AB	Sonat AB
Combined Excellence AB	Opsis Holding AB
Hafa Bathroom Group AB	Amb Industri AB
O.f. Ahlmark & Co Efr. AB	AB Bodafors Industrier
LiJedahl Group AB	Stratiteq Sweden Holding AB
Adelis Holding i AB	Humanus Utbildning Syd AB
Totalt antal IFRS företag 15	Totalt antal K3 Företag 15